

BEELDENE KUNST

Diane Romashuk

O.C. Hooymeijer krijgt de Gerrit Bennerprijs voor beeldende kunst. In het Fries Museum toont hij de nieuwste ontdekkingen uit zijn niet-bestaande vogelwereld.

Kunstenaar O.C. Hooymeijer bij zijn expositie in het Fries Museum. Foto: Hoge Noorden / Jaap Schaaf

Niet-bestaande vogels als pleidooi voor meer humor in de kunst

Hij geeft hen namen, kleurt hun verenkleed in, noteert hoe ze zingen en of ze saai of uitbundig baltsen. Hij bouwt hun nesten en zelfs kijkhutten om ze te bestuderen. De imaginaire vogelwereld van O.C. (Onno) Hooymeijer (1958, Vlaardingen) in het Fries Museum betreden, is dan ook even de werkelijkheid ontstijgen.

Kwabber en buigreiger

Alle vogels in de eerste van de drie zalen, ontsproten recent uit zijn fantasie. Toch kunnen bijvoorbeeld de elegante maar slinkse kwabber, of de buigreiger die met de jaren zijn kop steeds verder laat hangen, bekend voorkomen. Afgelopen jaren presenteerde Hooymeijer zijn nieuwe vondsten wekelijks in *Trouw*. „In de krant werden ze klein afgedrukt. In het museum hangen de grote oliepastels van circa 97 bij 65 centimeter, plus bijbehorende columns en de zwart-wittekeningen die ik altijd eerst maak”, zegt de kunstenaar.

Hooymeijer dankt de tentoonstelling aan de Gerrit Bennerprijs, waaraan 5000 euro is verbonden. Er waren 27 inzendingen voor de tweejaarlijkse provinciale onderscheiding voor een oeuvre of, zoals nu, voor een belangrijke ontwikkeling in het werk van een kunstenaar in de afgelopen twee jaren. Ook kunstenaars Machteld van Buren en Bouke Groen waren genomineerd.

Overtuigend en aanstekelijk

Behalve met zijn kwaliteiten als beeldend kunstenaar, imponeerde

Hooymeijer de jury met de ‘overtuigende en aanstekelijke manier waarop hij zijn vrolijk-absurdistische wereld presenteert’. Tegelijkertijd inspireert zijn werk tot ‘nadenken over de manier waarop we in werkelijkheid met de natuur en de dierenwereld omgaan’, schrijft de jury in haar rapport.

In 2019 was *De nieuwe gids voor de niet-bestaande vogels van Europa*, een van twee gidsen waarin hij zijn gefantaseerde vogels bundelde, kanshebber voor de Jan Wolkers Prijs. „Maar ik heb nooit eerder een prijs gewonnen. Hartstikke leuk dat dit alsnog gebeurt op mijn oude dag.”

De afgelopen twee jaar deed hij naar eigen zeggen vooral wat hij altijd al doet. „Vroeg opstaan, een natuurwandeling maken en dan in mijn atelier uitwerken wat ik ’s nachts heb verzonnen. Dat zijn vooral vogels, nu eens in tekeningen of schilderijen, dan weer in bijvoorbeeld maquettes.”

Nieuwe Nestkast Gebeuren

Daarnaast vierde hij vorig jaar zijn veertigjarig jubileum als kunstenaar. In 1981 kwam hij van de Kunstacademie van Rotterdam. Ook werkte hij aan nieuwe projecten zoals het *Nieuwe Nestkast Gebeuren*, op de expositie voor het eerst te zien. „Er bleek onder vogels een enorm gebrek aan nestplekken. Daarom heb ik met de VBNBV, de Vereniging ter Bescherming van de Niet-Bestaande Vogels, een nieuwe lijn nest-units ontwikkeld. Zo is De Manhattan een bijna twee meter hoge torenflat met wel 68 nestkasten erin.”

De aarsvink.

De kwabber.

De kleine vuilbek.

De begeleidende teksten zijn opgesteld in makelaarstaal; een knipoog naar de huidige woningnood in Nederland. „Een serieuze ondertoon is er zeker in mijn werk, maar ook humor en absurdisme vind ik belangrijk. Daar zie je te weinig van in de kunst. Zeker in musea moet alles vaak serieus zijn, van mij mag je ook wel eens schaterlachend een museum verlaten.”

Chinese smokkelvogels

Nieuw zijn eveneens de Chinese smokkelvogels, een project waarbij Hooymeijer zijn vogels in wc-rollen en Chinese kranten wikkelt. „Je ziet alleen de staarten. Smokkelen gebeurt zo nog heel veel.”

Ook onder meer de kooi- en kweekvogels, bekend van Hooymeijers expressionistische serie *The great exotic birdshow* (2013), kregen een plek in de expositie. Zijn vogelnesten zijn altijd in ontwikkeling. „Een bijzondere is bijvoorbeeld het nest van de kneup. Die knoopt – daarom heet-ie zo – een soort warrige bol van paardenhaar en stukjes plastic, als gevolg van natuurvervuiling. De nestjes zijn heel geliefd onder verzamelaars, zo iets als een jachttrofee.”

Wolvenrots-fontein

De Gerrit Bennerprijs bestaat uit 4000 euro. Daarnaast mag de jury twee keer 500 euro aan de genomineerden besteden of toevoegen aan het bedrag van de winnaar. Ditmaal is voor het laatste gekozen. Hooymeijer gaat het geld gebruiken om van te leven. „Voor een kunstenaar

is het tenslotte niet vanzelfsprekend dat hij van zijn kunst kan leven. Het geldbedrag geeft me ook ruimte om door te gaan met nieuwe projecten.”

Zo werkt hij aan een plan voor een wolvenrots-fontein voor Wolvega. Uitgeverij Steven Sterk bundelt zijn columns en vogels uit *Trouw*. Vooral voor de expositie is Hooymeijer dankbaar. „Die zijn, zeker in officiële musea, toch altijd lastig te krijgen. En deze ziet er echt bloedmooi uit.”

Nobelprijs voor de Fantasie

Vogels verdreven de mensen in de loop der jaren uit Hooymeijers kunst. „Eerder maakte ik bijvoorbeeld een serie schilderijen over misbruik binnen de katholieke kerk. Het zou heel mooi zijn als de aandacht die ik nu heb tot meer leidt, zo zou ik die serie ook heel graag eens in een museum tonen. Qua prijzen is het volgende streven natuurlijk de Nobelprijs. Die voor fantasie.”

De huidige expositie besluit met het vogelkabinet van ornitholoog, bioloog en nestverzamelaar Johannus Gerardus van der Putten. Naast het kabinet hangt ook zijn portretfoto. Iemand in deze fantasiewereld die echt bestaan heeft dus misschien? „Precies de vraag die ik hoop op te roepen”, zegt Hooymeijer lachend. „Ik hou wel van een beetje verwar-ring.”

De expositie van Gerrit Bennerprijs-winnaar O.C. Hooymeijer is vanaf zaterdag tot en met 6 maart te zien in het Fries Museum in Leeuwarden